

Insentiver for blågrønne løsninger – internasjonale erfaringer

Line Barkved

Isabel Seifert-Dähnn

Max Nawrath

Ingvild Skumlien Furuseth

SPARE-sluttseminar: blågrønn infrastruktur i byen

Fagseminar Norsk Vannforening, 25.02.2026

Bakgrunn - incentiver for hva, hvem og hvorfor?

Blå-grønne løsninger som tilrettelegger for overvann, naturmangfold og trivsel for å skape robuste byer

Men: - begrenset areal tilgjengelig
- begrensnig i finansielle midler

Private tomter?
Private ressurser?

Insentiver for hva, hvem og hvorfor?

Insentiver som retter seg mot «innbygger» og som skal **fremme etablering og vedlikehold** av blågrønn infrastruktur

Litteraturgjennomgang:

- Hvilke typer insentiver?
- Effekt & effektivitet av disse insentivene?
- Tilbyder og målgrupper for insentivprogrammer?
- Hvilke typer blågrønn infrastruktur eller økosystemtjenester blir insentivert?

Nawrath mfl. 2026:

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0169204625002798>

Kort fortalt fra litteraturgjennomgangen

Funnet: 3769 artikler
Relevant: 67 artikler

Ulike typer insentiver

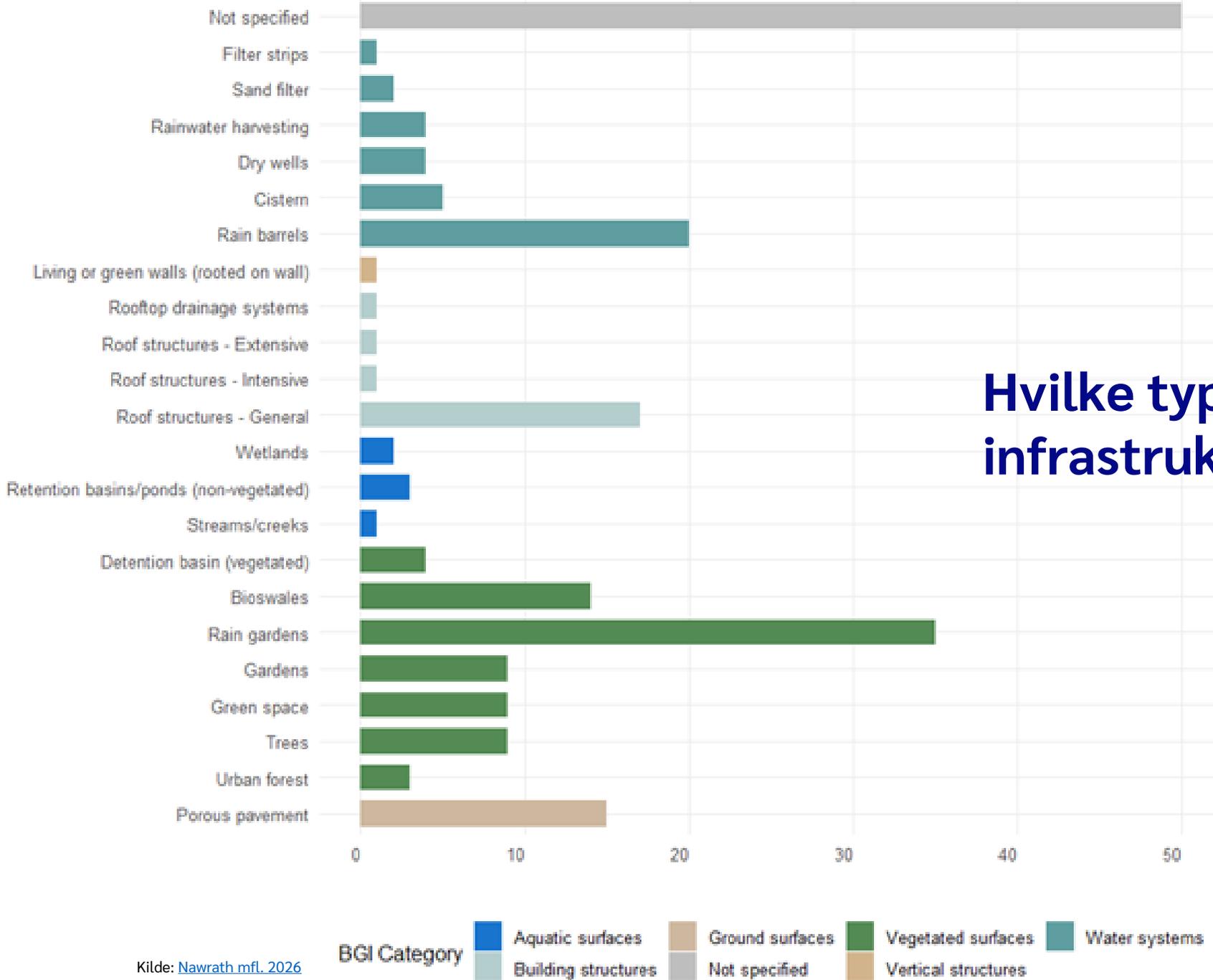
Category	Subcategory
Economic and fiscal instruments	Disincentives/negative incentives
	Payments, subsidies and economic incentives
	Financing mechanisms/ market-based instruments
Knowledge, communication and practical support instruments	Competence and awareness raising
	Practical support
	Social recognition
Cooperative and agreement-based instruments	Direct engagement of citizens/stakeholders in implementation and maintenance
	Administrative incentives (non-monetary benefits)

Tilskuddsordninger

Overvannsgebyr Redusert forsikringspremie
 Kostnadsdeling Auksjon Rabatterte lån
 Offentlige-private samarbeid

Informasjonskampanjer Rådgivningstjeneste
 Sertifisering Kursing/seminar Prisutdeling
 Demonstrasjonseksempel Teknisk assistanse

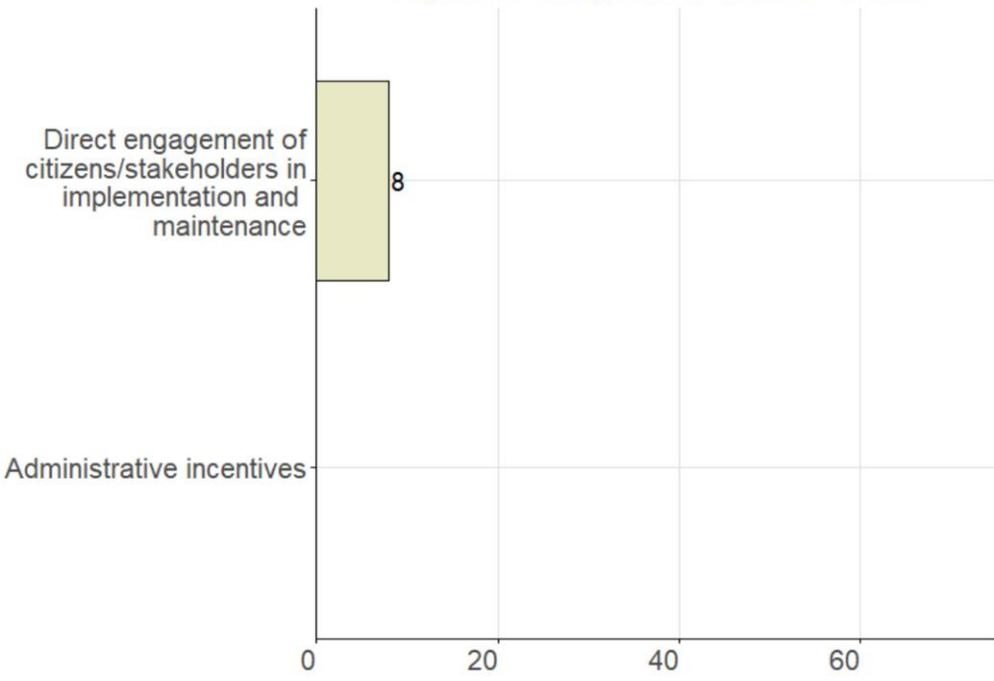
Hagelag Fordeler ved BGI-etablering
 (f.eks. kortere saksbehandlingstid)
 «Adopter et regnbed» «Plant et tre»

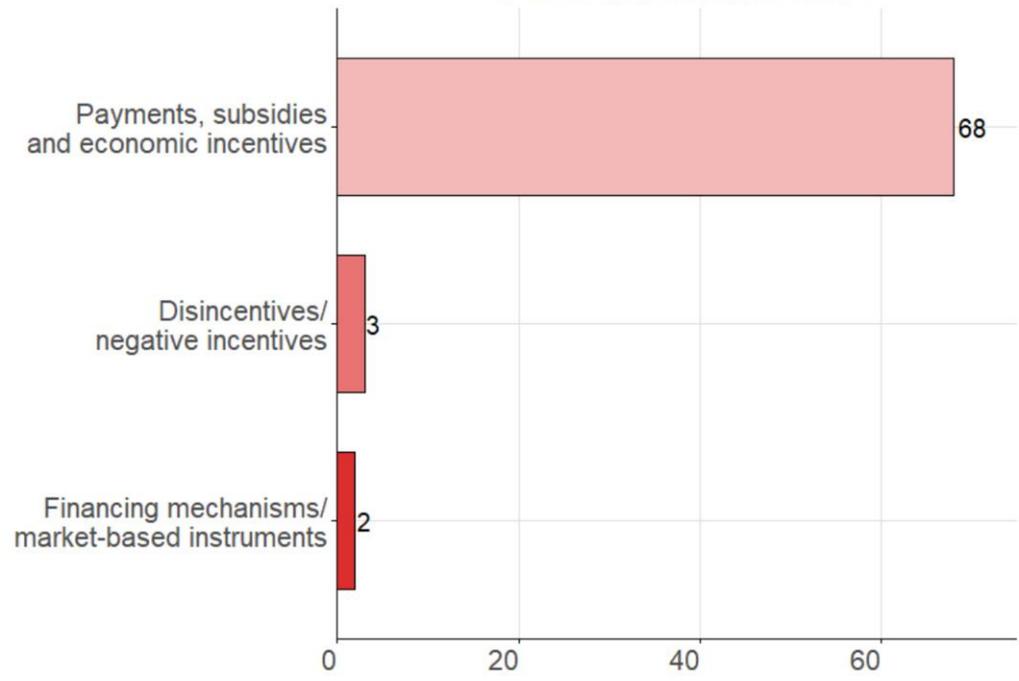
Hvilke typer blågrønn infrastruktur blir insentivert?

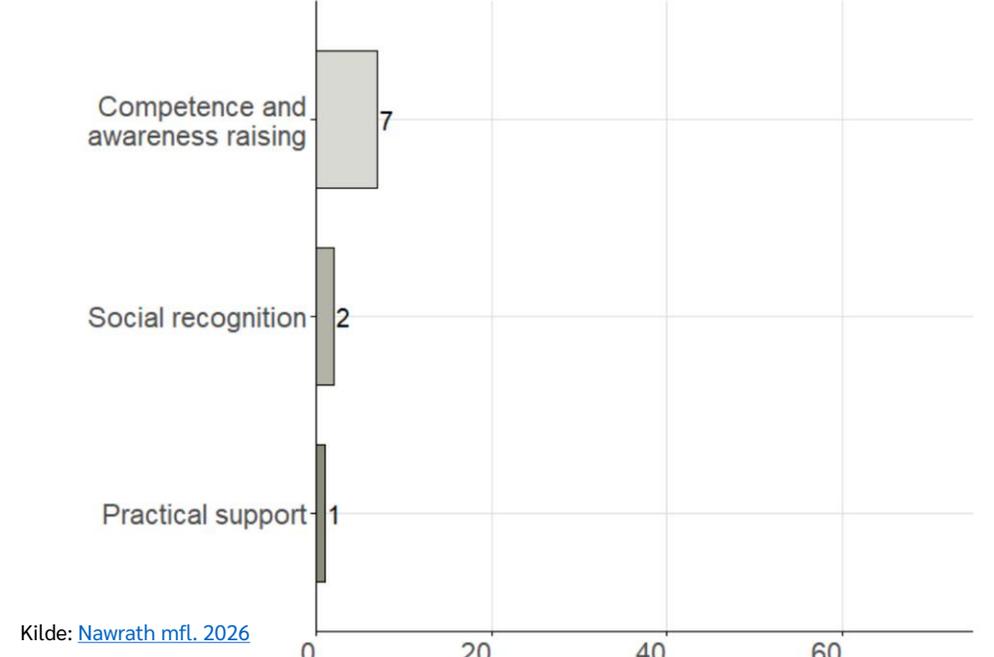
Cooperative and agreement-based instruments

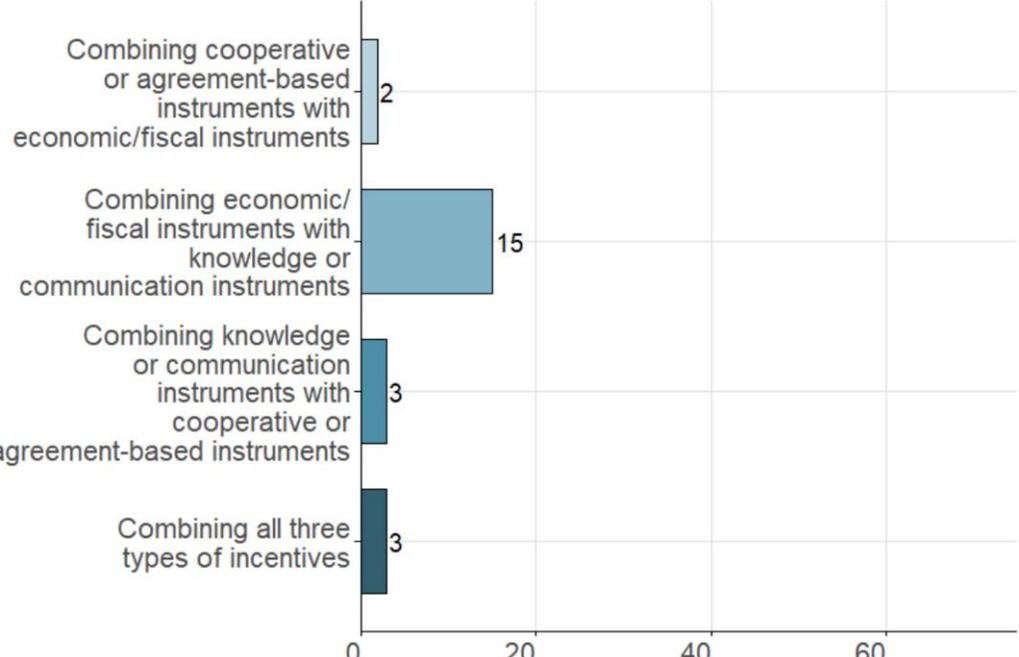
Economic and fiscal instruments

Knowledge and communication instruments

Multiple types of incentives

Hvilke typer insentiver brukes?

Kilde: [Nawrath mfl. 2026](#)

Tilbyder: Hvem tilbyr insentivene?

- Lokale myndigheter (55)
- Regionale myndigheter (13)
- Sivilsamfunnsorganisasjoner/NGO-er og nasjonale myndigheter (5)
- Universitet (1)

Flere tilfeller av samarbeid mellom ulike aktører.

Målgrupper: Hvem retter de seg mot?

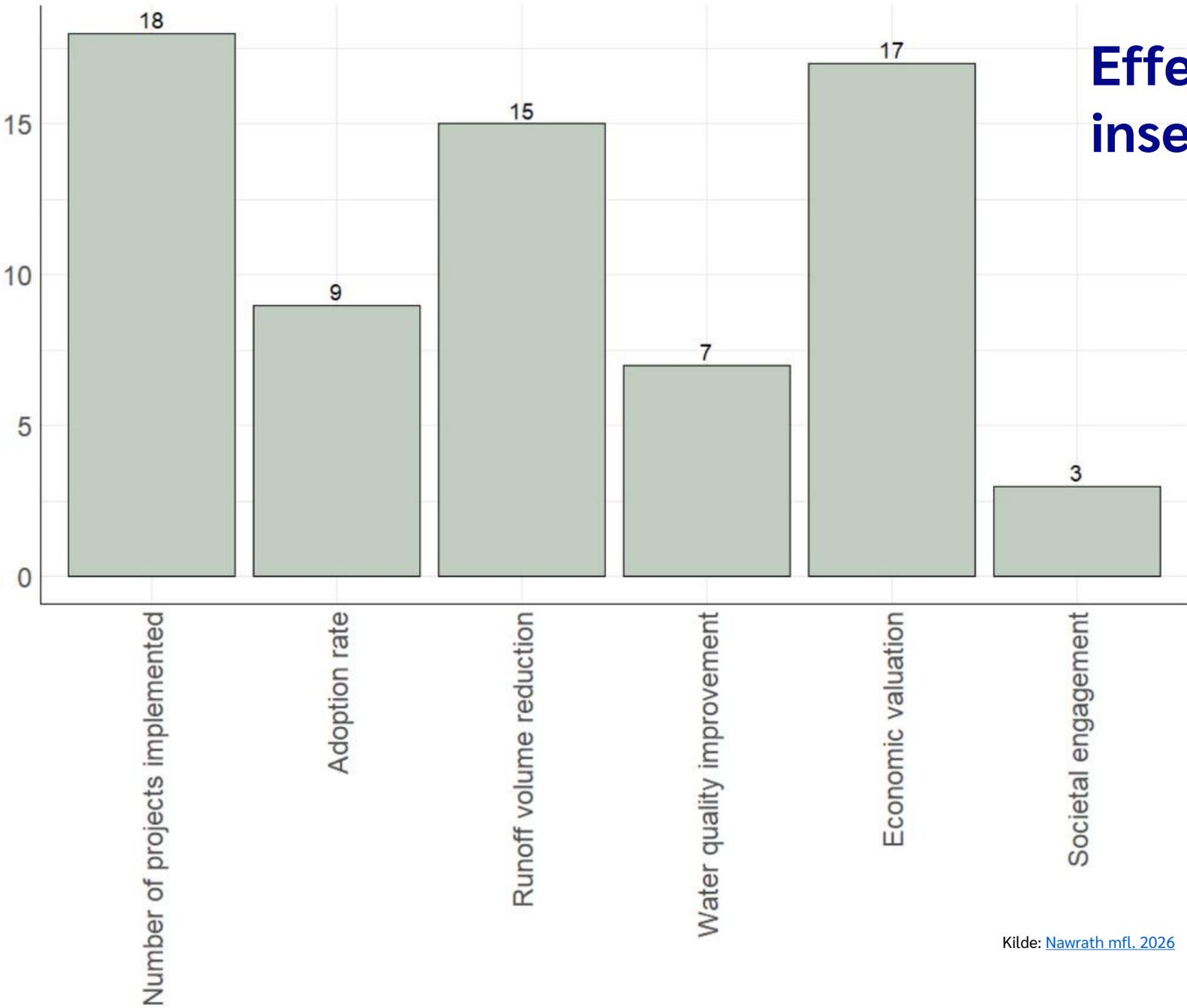
- Eiere av boligeiendommer (38)
- Eiere av kommersielle, industrielle eller institusjonelle eiendommer (1)
- Eiendommer med en historie med oversvømmelser (1)
- Eiere av ikke-boligeiendommer (3)
- “Community stewardship programs” på offentlig grunn (7)

- Eiendomseierforeninger, skoler, små bedrifter og store selskaper (1)
- Skogeiere (1)
- Bønder (1)
- Innbyggere i prioriterte områder (1)

- Private kommersielle utbygginger (1)
- Religiøse institusjoner (2)
- Eiendomseiere av boliger og næringsbygg (1)
- Eiendomsutviklere (6)
- Sivilsamfunnsorganisasjoner (1)
- Engasjere allmennheten (8)
- Barn og unge (2)

Kilde: [Nawrath mfl. 2026](#)

Effekt & effektivitet av insentivprogrammer

OBS: Vanskelig å bedømme hva som utgjør et suksessfullt insentivprogram!

Plante trær i Washington D.C. – RiverSmart Homes

Denne studien **utnyttet en eksisterende ordning som tilbyr gratis trær**, og utforsket flere tilnærminger for å **øke deltagelsen i forvaltningen av trær blant innbyggere fra et sosioøkonomisk vanskeligstilt område**, gjennom:

1. Målrettet oppsøkende virksomhet rettet mot spesifikke aktører
2. Oppfordret innbyggerne til å plante trær
3. Aktiviteter for innbyggerne
lage videoer, fuglekasser, [tre-bingo](#), avtale befaring med en arborist m.m.
4. Samarbeid med en videregående skole

Skape oppmerksomhet og støtte målgruppen i prosessen med å gjennomføre tiltak

Sted: Delbydel i Washington D.C. (USA)

Målgruppe(r): Boligeiere og befolkningen generelt, samt private og offentlige organisasjoner

Type BGI: Trær

Type insentivprogram:

- Økonomisk
- Samarbeid
- Informasjon og kunnskapsoppbygging
- praktisk veiledning og rådgivning

Involverte aktører/tilbydere:

- Lokale myndigheter (miljø/energi, og transport)
- Interesseorganisasjoner (Casey Tree og Friends of Oxon Run)

Kilder:

- Leets et al. (2022) [Promoting tree equity in Washington D.C.](#)
- [Shade tree planting](#)
- [Riversmart homes](#)

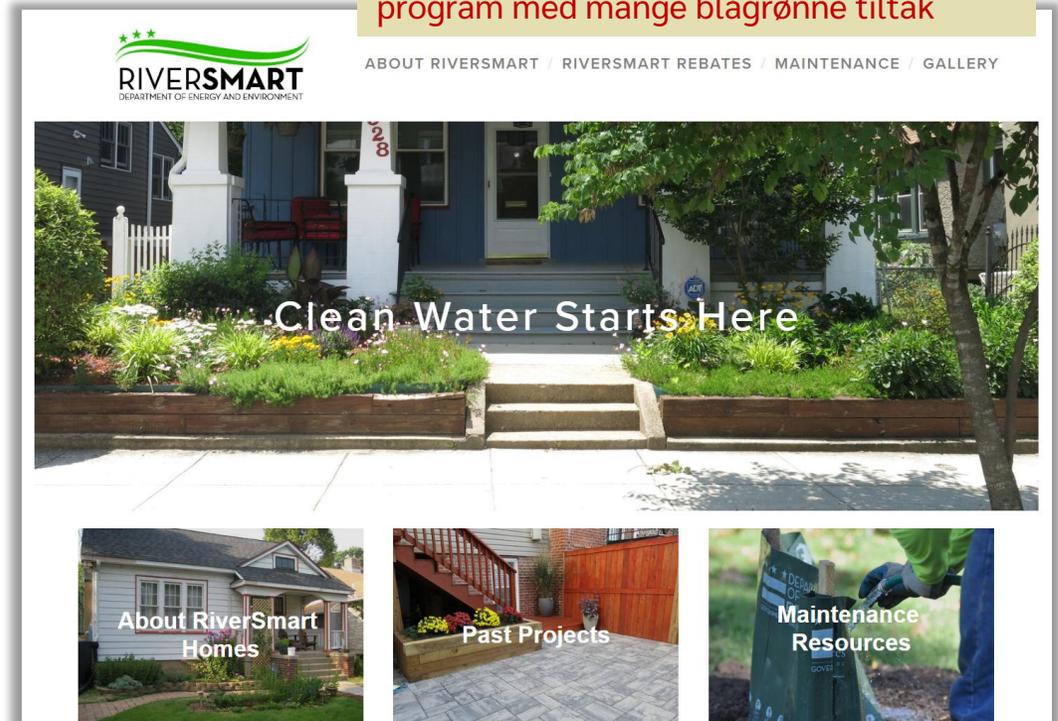
Plante trær i Washington D.C. – RiverSmart Homes

Organisering:

- *Washington D.C.'s RiverSmart Homes-programmet:*
 - Tilbød gratis trær – nå tilbyr de tilskudd.
 - Nettside som guider gjennom søknadsprosessen, med ressurser for implementering og vedlikehold av tiltakene
- *Interesseorganisasjonen (Casey Tree):*
 - Koordinering av forespørslene fra skoler, kirker og boliger med RiverSmart Homes
 - Gratis befaringer og laget strategi og vedlikeholdsplan tilpasset eiendommene
 - Plantet trær
 - Informasjon og kompetansebygging

Utadrettet informasjonsaktiviteter og praktisk støtte i samarbeid med interesseorganisasjoner

Trær og treplanting del av et større program med mange blågrønne tiltak

<https://www.riversmarthomes.org>

Riversmart nettsidene inneholder:

- Informasjon om programmet og tilskuddene
- Informasjon om ulike tiltak
- How-to for ulike faser
- Lenker til relevante entreprenører m.m.
- Designverktøy
- Videoer

Knox Gardens for Wildlife

Byen Knox har et samarbeid med Knox Environment Society om **programmet Knox Gardens for Wildlife (G4W)**. Formålet er å **bevare områdets stedsegne arter ved å samkjøre private og offentlige aktører** på tvers av kommunen.

Programmet **fremmer fjerning av fremmede arter og ugress, og planting og beskyttelse av stedsegne arter og vegetasjon**, ved hjelp av privatpersoner og organisasjoner.

Medlemmer i programmet mottar:

- **Befaring** av en ekspert i hagen, som identifiserer ugress og stedsegne arter, og gir råd om spesifikke muligheter. Det oppsummeres i en illustrert rapport.
- Knox **hagearbeidshefte** for stedsegne arter
- 20 **gratis kuponger** for stedsegne planter ved en planteskole.
- Invitasjoner til **arrangementer**
- Medlemmer med **eiendommer av tilstrekkelig størrelse og nærhet til et biologisk viktig område** kan søke om **økonomisk tilskudd**
- Nettside og Facebook-side med **informasjon og råd**

Involvere innbyggere og frivillige i å fremme og ta vare på biomangfold (stedegne arter) i byen

[Knox Gardens for Wildlife \(G4W\):](#)

Sted: Knox by (Australia)

Målgruppe(r): Alle innbyggere eller bedrifter i Knox kan registrere seg som medlem

Type BGI: Stedegne arter

Type insentivprogram: Informasjon, kunnskapsoppbygging, og økonomisk tilskudd

Involverte aktører/tilbydere: Samarbeid mellom Knox by og lokal interesseorganisasjon, Knox Environment Society.

Kilder:

Mumaw (2017). [Transforming urban gardeners into land stewards](#)
[Knox Gardens for Wildlife \(G4W\):](#)

Montgomery's RainScapes program

Programmet omfatter et **økonomisk virkemiddel som bruker overvannsgebyr med rabatter** for de som gjør tiltak.

I tillegg gjennomfører de **aktiviteter målrettet mot:**

- nabolag
- skoler: grønn jobbtrening
- videreutdanning for landskapsarkitekter o.l., og
- forbrukere: informasjon og kunnskapsbygging

Ulike aktiviteter:

- Seminarer og treff
- Hjelp med søknader
- Befaringer og anbefalinger
- Inspeksjoner, vedlikehold og oppfølging
- Publiserte informasjon og veiledere til alle faser av et BGI-prosjekt

[Rainscapes](#)

Sted: Montgomery (USA)

Målgruppe(r): Eiendomseiere i et spesifikt nabolag (og deretter utvidet)

Type BGI: Regnbed, treplanting, permeable flater, grønne tak, regntønner m.m.

Type insentivprogram: Kombinerer økonomisk tilskudd med informasjon og kunnskapsbygging

Involverte aktører/tilbydere: Montgomery County (4,8 årsverk)

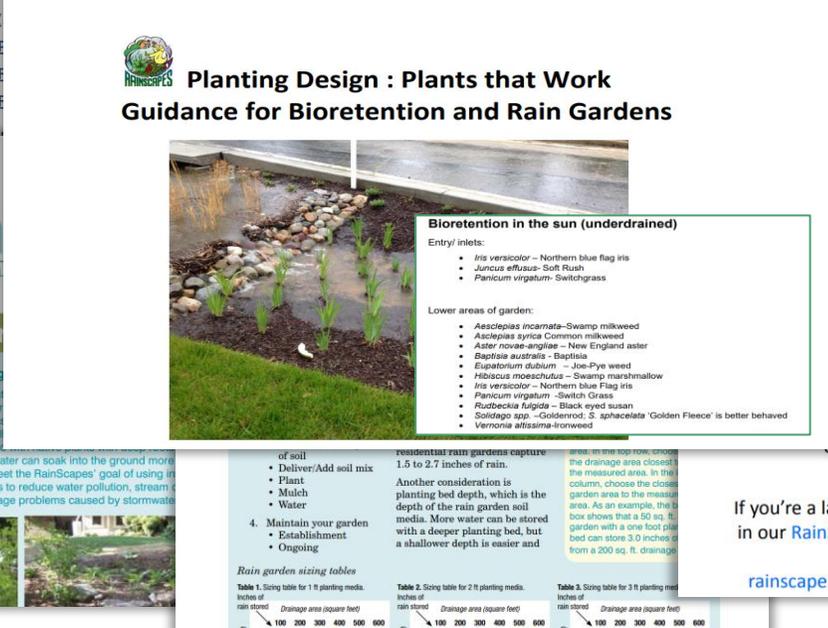
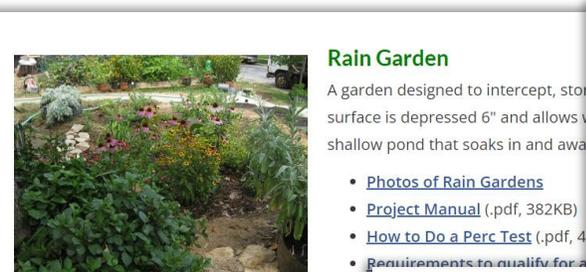
Kilder:

[Crisostomo et al \(2014\), Proc. Water Environ. Fed 18, 1593](#)
[Rainscapes](#)

Montgomery's RainScapes program

På nettsiden ligger en rekke ressurser

<https://www.montgomerycountymd.gov/water/rainscapes/>

scapes Landscape Professionals List shows those individuals who have attended offered through the RainScapes Landscape Professionals training series. These are not certification classes. Our courses cover the RainScapes Rewards Rebate including the application process, individual rebate requirements, and pertinent information on how to build better RainScapes. The number and types of Rewards Rebate projects shown on this list reflect rebate projects that have been completed and paid by the program. This list will be updated quarterly.

If you're a landscape professional and interested in taking a training course, we publish them in our [RainScapes for Landscape Professionals Gazette](#). If you're a landscape professional on this list, and the information is incorrect, please email us at rainscapes@montgomerycountymd.gov and we will update and re-post the list promptly.

Rainwise (Seattle)

700 Million Gallons WITH GREEN STORMWATER INFRASTRUCTURE

HOME THE GOAL RAINWISE PROJECTS SOLUTIONS RAINCITY TOOLS & RESOURCES

RAINWISE

Rebates for Rain Gardens and Cisterns

Want to prevent flooding, add attractive landscaping, and provide water for summer irrigation? Through the RainWise rebate program, you can work with an approved contractor to install cisterns and/or rain gardens on private property in eligible areas of Seattle. *Newer homes with existing stormwater features or large redevelopment projects might not be eligible.*

RAINWISE IS FEATURED ON THE [US CLIMATE RESILIENCE MAP](#) PROVIDED BY THE ADRIENNE ARSHT-ROCKEFELLER FOUNDATION RESILIENCE CENTER.

RAINWISE REBATES HAVE INCREASED FOR THE FIRST TIME SINCE 2017!

LEARN MORE

Am I eligible?
Check to see whether your property is eligible for a RainWise rebate for a cistern, a rain garden or both.

Find a Contractor
RainWise-trained contractors are ready to work in your neighborhood. Finding a RainWise contractor you want to hire is how to make your RainWise project happen.

Events
Learn about the program and meet neighbors, contractors and other experts. All RainWise events are currently being held virtually.

RainWise
17. oktober · 🌍

🔥 RainWise rebates have increased!

The rebate for rain garden projects increased from \$4.00 per square foot of rooftop runoff to up to \$7.00 per square foot. Cistern rebates were \$3.00 per square foot on average and increased as well, but are more modest at about \$2.00 per square foot. Rebate rates are also based on how well your system manages your stormwater runoff (i.e., larger cisterns that control more runoff will receive higher rebates.) 🌱

Check out our 2023 Rebate Increase page with side-by-side examples of projects that illustrate the difference in rebate amounts available before and after the 2023 rebate increase.

🔗 <https://700milliongallons.org/rainwise/rebate-process/compare>

#rainwise #seattle #raingarden #cistern #rainbarrel #stormwater #residential #local #pugetsound

Category	PRE-2023	VS	2023
top rebate for rain gardens	\$4/ft ²		\$7/ft ²
top rebate for cisterns	\$3.50/ft ²		\$5.33/ft ²

 700 Million Gallons
WITH GREEN STORMWATER INFRASTRUCTURE

[Rainwise](#)

Sted: Seattle (USA)

Målgruppe(r): Private boligeiere

Type BGI: Regnbed og vanncisterne

Type insentivprogram: Informasjon og kunnskapsoppbygging, økonomisk tilskudd

Involverte aktører/tilbydere: Fellesinitiativ av Seattle Public Utility og King County Water Treatment Division.

Kilde: <https://700milliongallons.org/rainwise/>

Rainwise (Seattle)

700 Million Gallons
GREEN STORMWATER INFRASTRUCTURE

HOME THE GOAL RAINWISE PROJECTS SOLUTIONS RAINCITY TOOLS & RESOURCES

RAINWISE

Rebates for Rain Gardens and Cisterns

Want to prevent flooding, add attractive landscaping, and provide water for summer irrigation? Through the RainWise rebate program, you can work with an approved contractor to install cisterns and/or rain gardens on private property in eligible areas of Seattle. *Newer homes with existing stormwater features or large redevelopment projects might not be eligible.*

RAINWISE IS FEATURED ON THE [US CLIMATE RESILIENCE MAP](#) PROVIDED BY THE ADRIENNE ARSHT-ROCKEFELLER FOUNDATION RESILIENCE CENTER.

RAINWISE REBATES HAVE INCREASED FOR THE FIRST TIME SINCE 2017! [LEARN MORE](#)

Am I eligible?

Check to see whether your property is eligible for a RainWise rebate for a cistern, a rain garden or both.

Find a Contractor

RainWise-trained contractors are ready to work in your neighborhood. Finding a RainWise contractor you want to hire is how to make your RainWise project happen.

Events

Learn about the program and meet neighbors, contractors and other experts. All RainWise events are currently being held virtually.

<https://700milliongallons.org/rainwise/>

Eligibility

Check your RainWise rebate eligibility for a cistern and/or rain garden.

ENTER YOUR ADDRESS

Please do not use any punctuation (no commas, periods, dashes, etc.)

[English](#) | [Español](#) | [中文](#) | [Tiếng Việt](#)

700 Million Gallons
GREEN STORMWATER INFRASTRUCTURE

HOME [RAINWISE](#) EXAMPLES PARTNERSHIP

Find A Contractor

[Español](#) | [Tiếng Việt](#) | [中文](#)

The contractors listed below are ready to work in your neighborhood and bring a wide range of skills and approaches to managing rainwater on private property. Use the search filters to find the right fit and don't hesitate to reach out to a few to compare options.

Meet a Contractor in Person

Check out our upcoming [events](#) to connect with RainWise contractors face-to-face.

700 Million Gallons
WITH GREEN STORMWATER INFRASTRUCTURE

RAINWISE

Contractor Resources

RainWise is a rebate program that helps eligible property owners in managing stormwater by installing cisterns and/or rain gardens on private property. Contractors must complete the RainWise Orientation Course and maintain proper licensing. This page offers a single location for the most current resources and information for RainWise contractors.

[Email Us](#)

Being a RainWise Contractor

Access the RainWise Orientation Course, onboarding materials, and key policies to become a RainWise contractor. Stay up to date on program news, events, and updates.

[Become a RainWise Contractor](#) +

[Contractor Events, Updates, & Newsletter](#) +

[RainWise Program & Policies](#) +

RainWise Projects

All the tools and documents you'll need to plan, design, and complete RainWise installations, from site inspections and planting plans to the rebate paperwork and required forms.

[Planning & Design](#) +

[Before you Start: Project Paperwork](#) +

[Project Complete: Rebate Paperwork](#) +

VA SYD – Plats for vannet

Psst...
2 500:-
for dina stuprør

<https://platsforvattnet.vasyd.se/>

78 likerklikk

platsforvattnet Hör upp, bostadsrättsföreningar i #Malmö och #Lund! Vill ni göra plats for vattnet på er innergård? Vi erbjuder gratis rådgivning kring... mer

Plats for vattnet är en del av VASyd

Vad kan du göra? Vad gör staden? Inspiration Om oss

Tillsammans gör vi PLATS FÖR VATTNET

När det regner mycket, risker mycket bekvärt vattnet nå oposten att ts vägen. Om du gör plats for vattnet på din tomt, kan du minska risken for oversvämningar. Hur mycket vatten får plats hos dig?

<https://platsforvattnet.vasyd.se/>

- Få 2 500 kronor for ditt stuprør
- Boka en expert
- Stadens ledningar

Som malmö- och lundabo kan du få ekonomisk ersättning när du leder ut vattnet från dina stuprør i trädgården

Bostadsrättsföreningar och hyresvärdar – boka gratis besök av en av våra ingenjörer som ger råd på plats i din fastighet

Sök på kartan och se hur ledningsnätet är du bor

Flerfamiljshus eller villaägare?

Här får du tips på både små och stora saker du och er förening kan göra själv. En damm på gården eller ett grönt tak på cykelskjulet?

Läs mer om vad du kan göra:

- Detta kan du göra som villaägare
- Detta kan du göra som bostadsrättsförening eller ägare till ett flerfamiljshus

“Här samlar VA SYD information och inspiration om skyfallshantering och hur du kan göra plats for vattnet på din tomt. Syftet är att avlasta ledningsnätet och minske risken for oversvämningar och materiella skador.”

Sted: Sverige: Malmö og Lund-området (SE)

Målgruppe(r): Primært private eiendomsbesittere, både eneboliger og sameier/borrettslag

Type BGI: Flere typer – Regnbed, vanntønner, frakobling av taknedløp, grønt tak....)

Type insentivprogram: Informasjon og kunnskapsoppbygging, praktisk veiledning og rådgivning, økonomisk tilskudd

Involverte aktører: VA SYD (regional VA-organisation i Burlöv, Eslöv, Lomma, Lund og Malmö), et kommunalforbund bestående av medlemskommunenes VA-virksomheter.

Kilde: <https://platsforvattnet.vasyd.se/>

Plats för vattnet– lær mer fra webinaret i Naturbasert sone

Search

Jag har gjort plats för vattnet
vasyd.se/platsforvattnet

TILLSAMMANS GÖR VI PLATS FÖR VATTNET
NIVA: Naturbasert sone. Kristina Hall, 2023-12-14

Isabel Seifert-Dähnn
Kristina Hall

AS Are Skyt... FJ Frode Jo...
SG Siri Grønli MB Maria Br...
HA Heba Ar... +93

2:52 / 41:27

Naturbasert sone: Tillsammans gör vi plats för vattnet

Norsk institutt for vannforskning
182 subscribers

Subscribe

0

Share

Save

<https://www.youtube.com/watch?v=1XpFZVtHaWs>

Bekjempelse av fremmede plantearter: Trondheim kommunes tilskuddsordning – et viktig naturrestaureringstiltak

<https://www.youtube.com/watch?v=jN8oAL6iX8Q>

Og.. 26. mars 2026 blir det [Naturbasert sone](#) om Oslo kommunes arbeid med bekjempelse av uønskede fremmede arter og involvering av innbyggerne i arbeidet (v/BYM Oslo kommune og Pådriv)

Oppsummering / ta med hjem

- Flere eksempler på insentivprogrammer, men ...vanskelig å bedømme hva som «virkelig funker» → **Evaluering er viktig!**
- Ikke mulig å overføre det 1:1 til en norsk kontekst. **Stedstilpasning.**
- Ofte en **kombinasjon av insentiver** (økonomiske og andre) som må til.
- Mange av de store insentivprogrammene har **utviklet seg og vokst over flere år** → så ikke gi opp i første motbakke.

Ønsker du å utvikle eller teste et insentivprogram i din kommune?
Ta gjerne kontakt med oss for mulig samarbeid og «følgeforskning» på det!
Line Barkved (line.barkved@niva.no)
Maximilian Nawrath (max.nawrath@niva.no)
Isabel Seifert-Dähnn (isabel.seifert@niva.no)

Foto: L. Barkved